

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

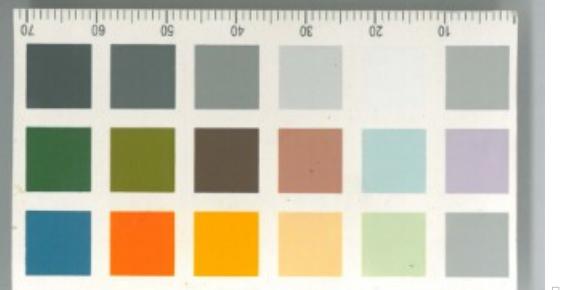
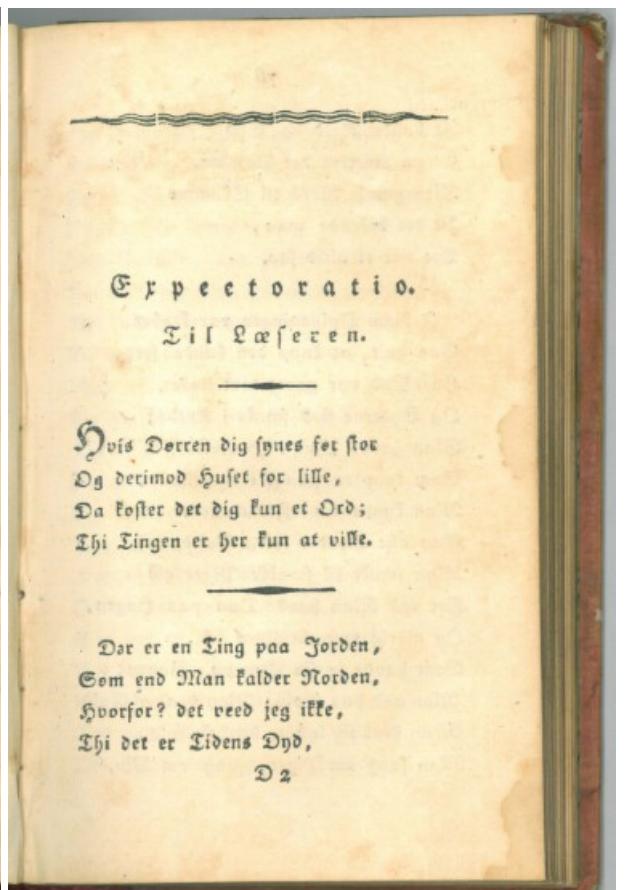
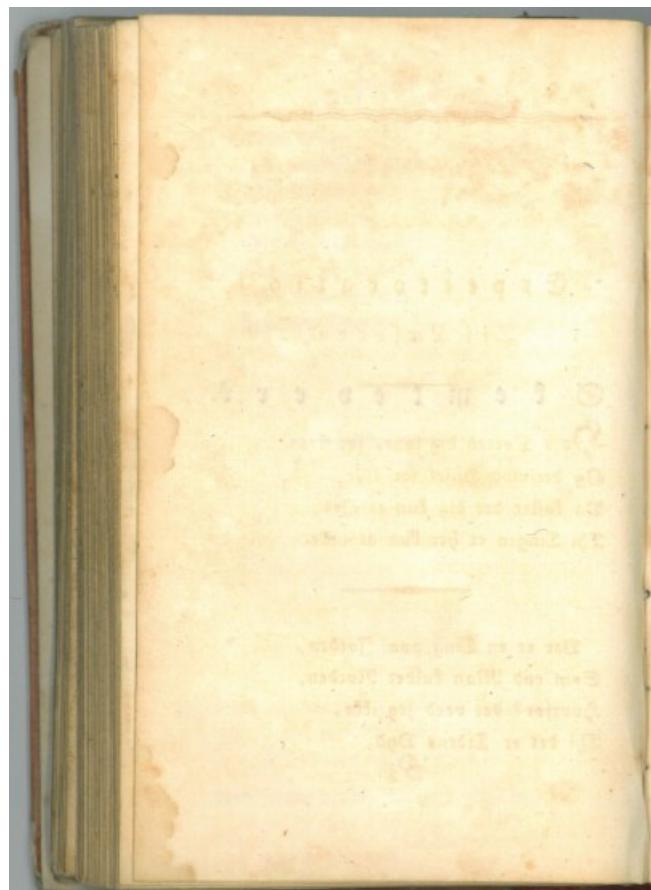
Titel: Idunna. En Nytaarsgave for 1811

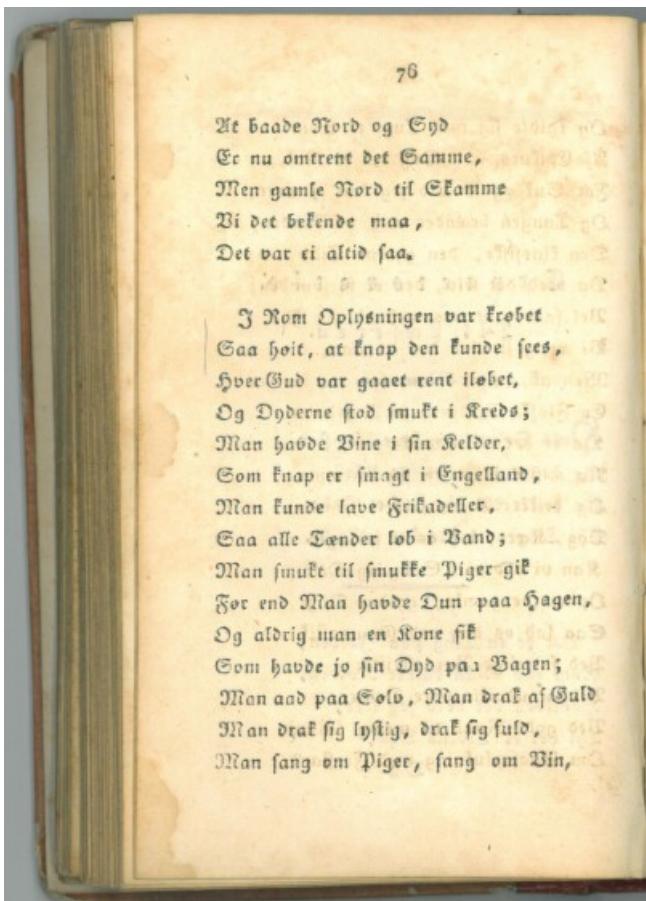
Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Idunna. En Nytaarsgave for 1811", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 74. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1810_148A-txt-shoot-idm2974/facsimile.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

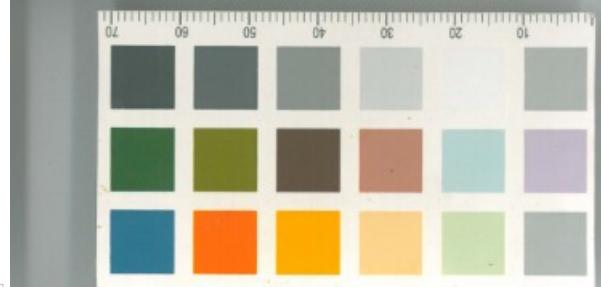
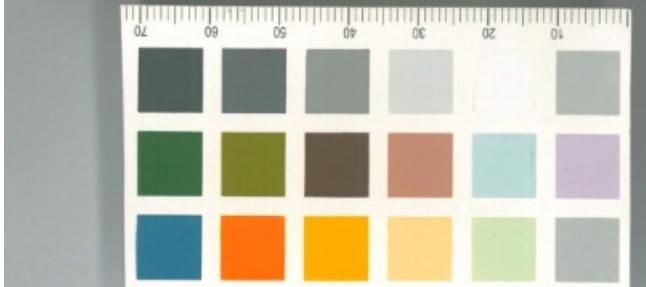
76

At baade Nord og Syd
Et nu omkrent det Samme,
Men gamle Nord til Skamme
Vi det bekende maa,
Det var ei altid saa.

I Rom Oplysningen var Krobet
Saa hoit, at knop den kunde sees,
Hoer Gud var gaaet rent iløbet,
Og Øyderne stod smukt i Kreds;
Man havde Vine i sin Kelder,
Som knap er smagi i Engeland,
Man kunde lave Frikadeller,
Saa alle Tænder løb i Vand;
Man smukte til smukke Pigter gik
For end Man havde Dun paa Hagen,
Og aldrig man en Kone fik
Som havde jo sin Dyd paa Bagen;
Man aad paa Solv, Man drak af Guld
Man drak sig lystig, drak sig fuld,
Man sang om Pigter, sang om Vin,

77

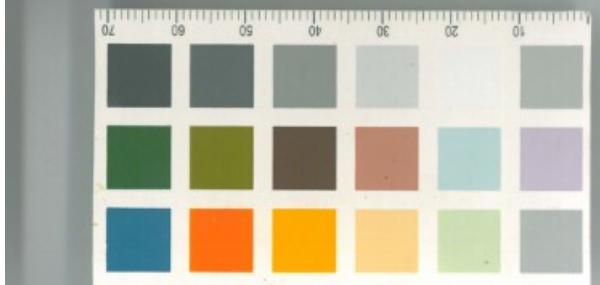
Og kaldte sig med Tugt et Evin
Af Epikurs... Dog det er Nøl,
For Euk og Graad jeg kan ej meer,
Og Tongen brænder mig i Munden,
Den klassiske, den gyldne Lid,
Du veed det selv, den er forsouneden;
Vel sandt, at nys med al vor Glid
Vi ørlig stræbte den at naa,
Men ak, naar Man, som nu betaler
En Flaske Vin med to Nigodaler,
Da er det ei at tænke paa,
Nu misser Digteren sin Stemme,
Og driller Brændevinet hjemme.
Dog, Kære, lad os ei forsage!
Kan vi end ei i Sang og Drab
Opnaa de gamle, gyldne Dage,
Saa lad os dog ved Gymnasiel;
Ved fættelige Børneskrifter;
Ved at udvikle vores Dcister,
Ved gode Raad til menig Mand
Om Gaaseplukning med Forstand;

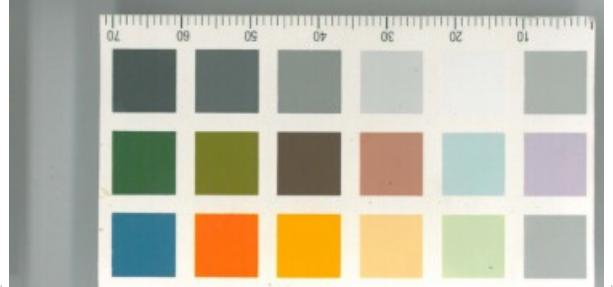
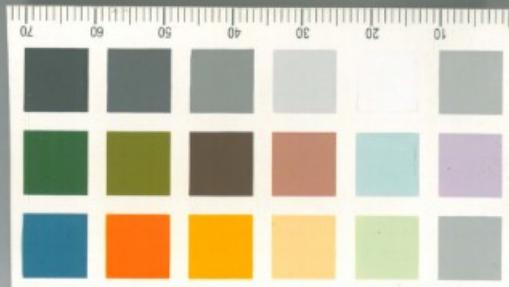
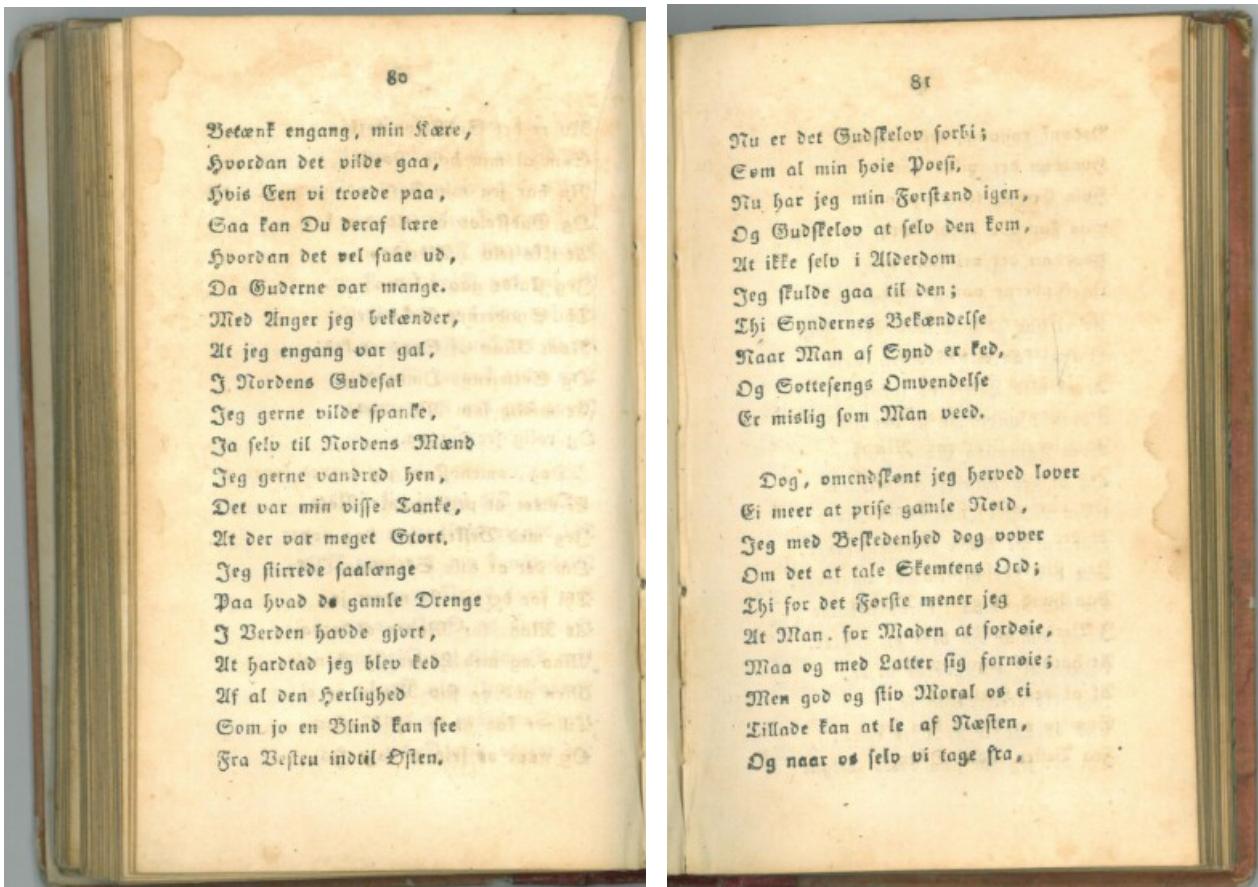

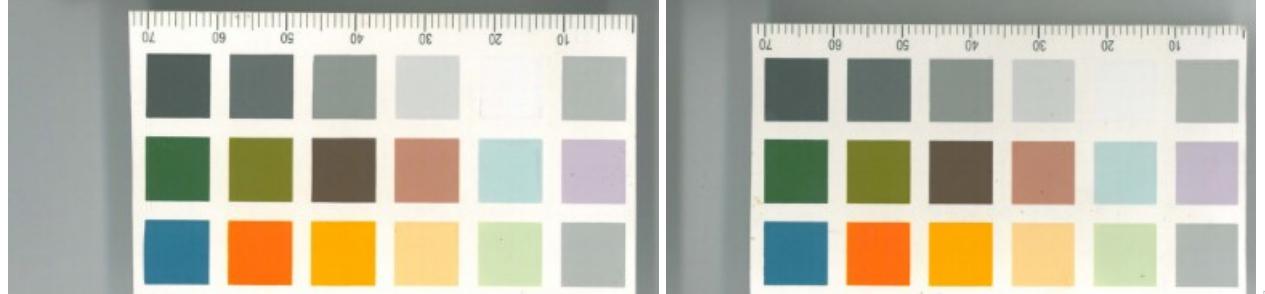
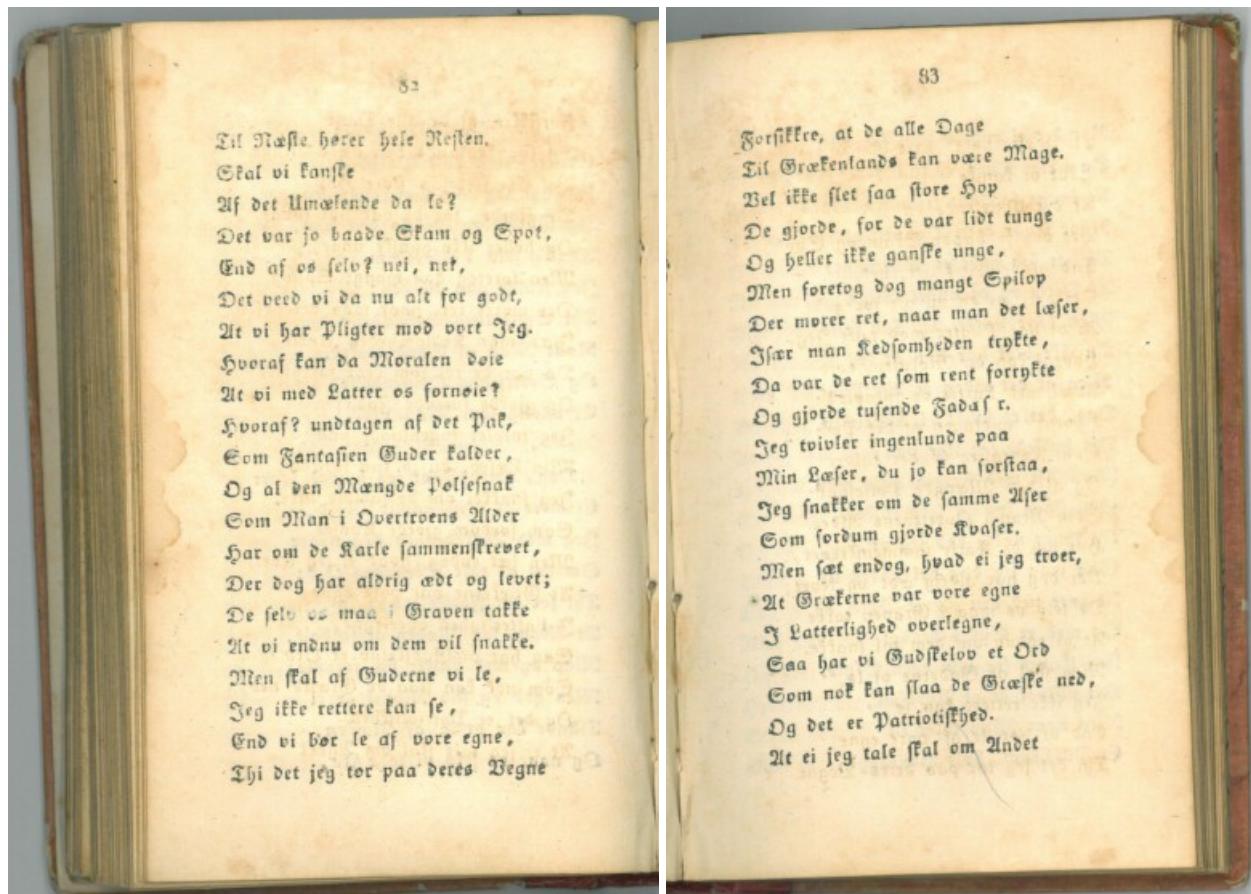
Bed gode danske Burrogater
For Knæ, Thye og for
Ved spidse Hatte, runde Ølo,
Og Frihed for al Overtro,
Bed liv Maral, udvunne Sæder
Hørhverv os en evig Hæder,
Og, vil os Skæbenen være mild,
Den samme Lod og Lykke, sou
Det stolte Rom.
Ja! Rom, o kære Løser, bliv ei bred,
Det var min Patriotished
Som føste mig saa langt fra Telsten,
Men dersor skal du saa at see,
Jeg nu skal stække den i Bæksten.
Mens Rom var heit opfyst, o Væl!
Hvad var da vores gamle Fædre!
Hr. Hume siger sandt og stunkt,
At det for dem og os var bedre
Om Tiden rent dem havde slukt,
Thi vel var de just ikke Hater
Som vi, det veed vor Herre,

Men saa var de Barbater,
Og det er dog nok værre!
Vel aad de ei saalige
Just deres Fjender op,
Men det vil Intet sige,
De jog dog Sjæl fra Krop,
Og jeg gad dog nok vide,
Hvad det kan Kroppen gavne,
Den ødes kun af Ravne,
Naat dog den ligge maa
Og rolig see derpaa.

Dog, Tid jeg ej vil spilde,
Thi den er dyrebar,
Med Enk om Norden's Bilde,
Om hvad de ikke var
Og hvad de Stakket vare,
En Dumhed jeg Dig bare
Fortelle vil, min Ven!
Og Dumheden er den:
De troede paa Guder.

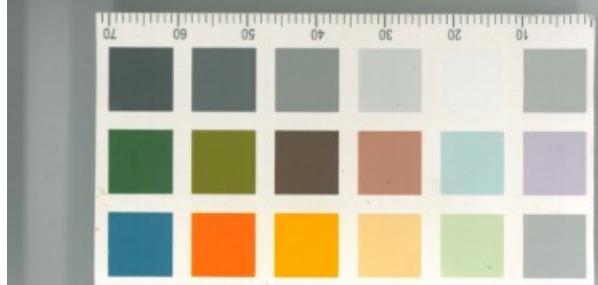

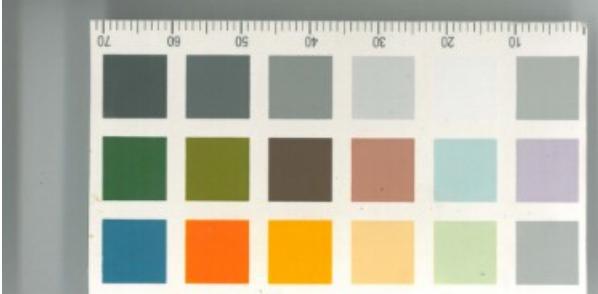
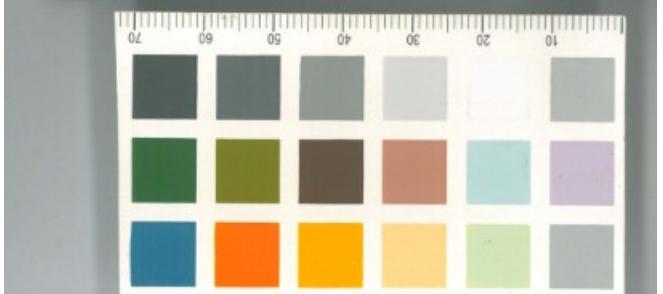
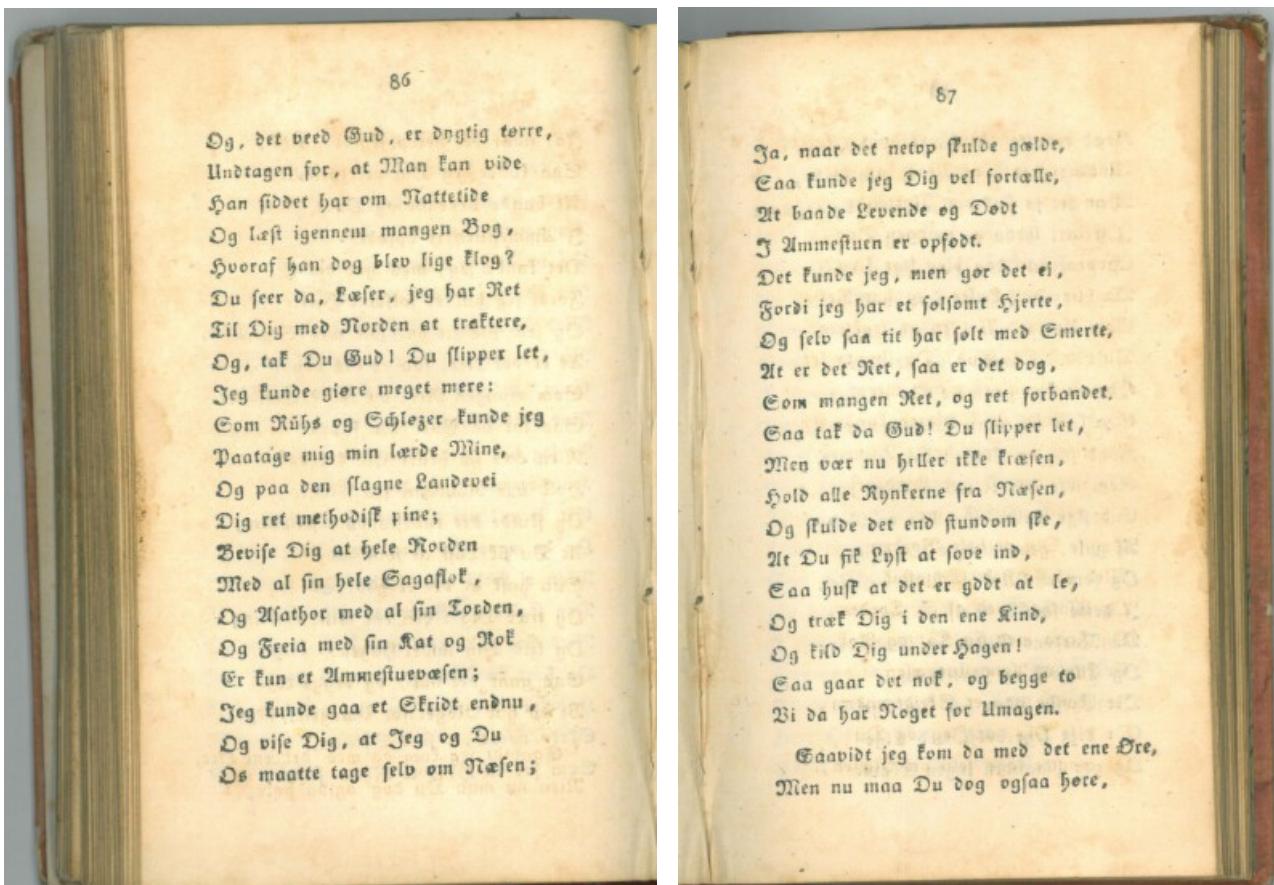

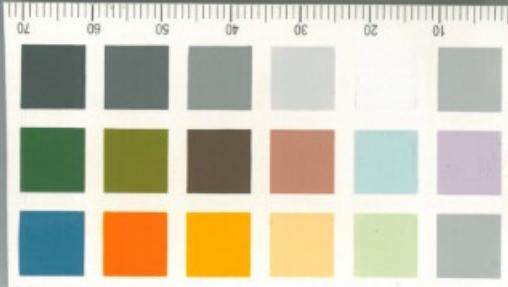
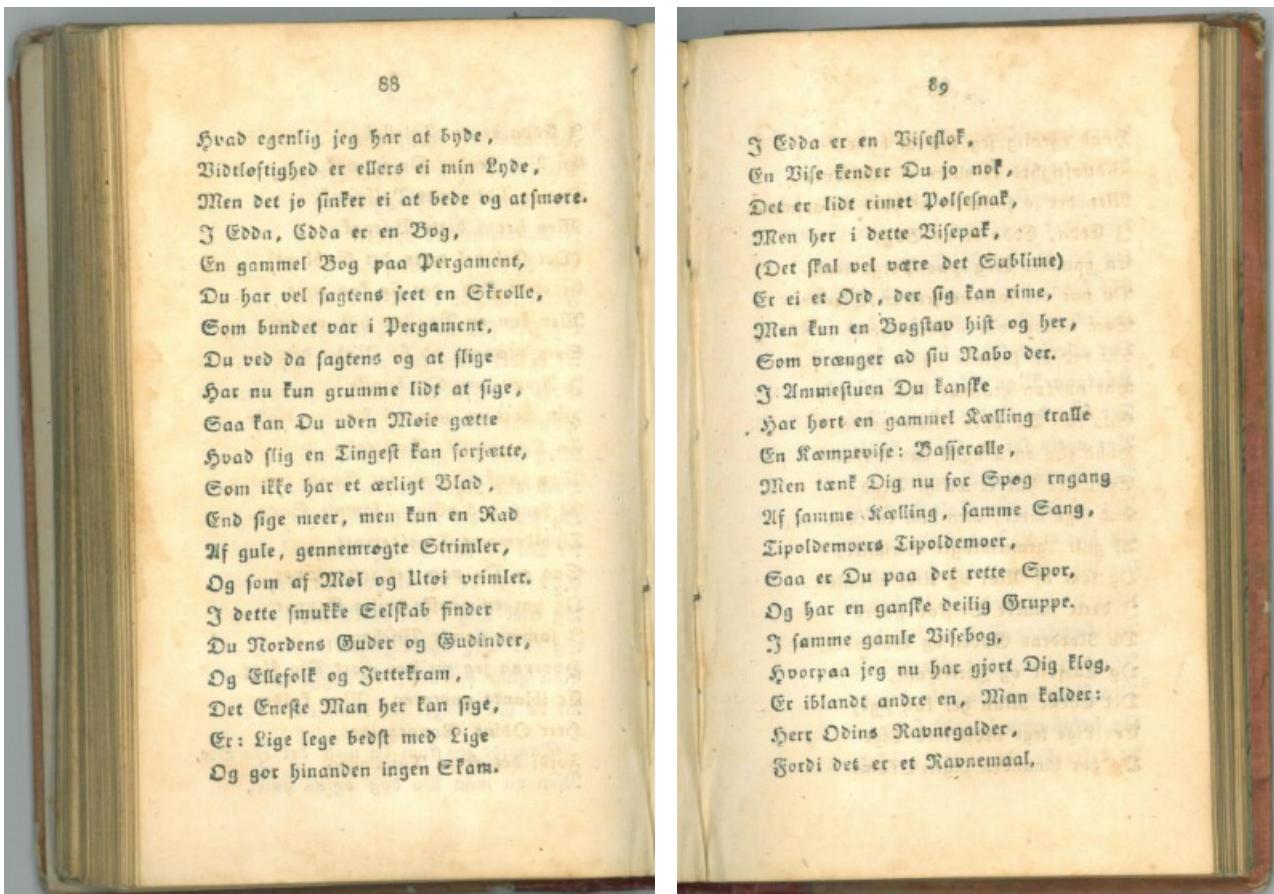

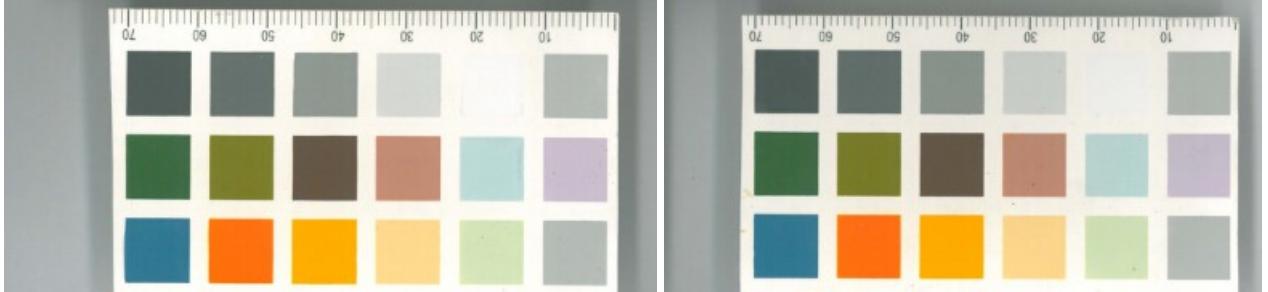
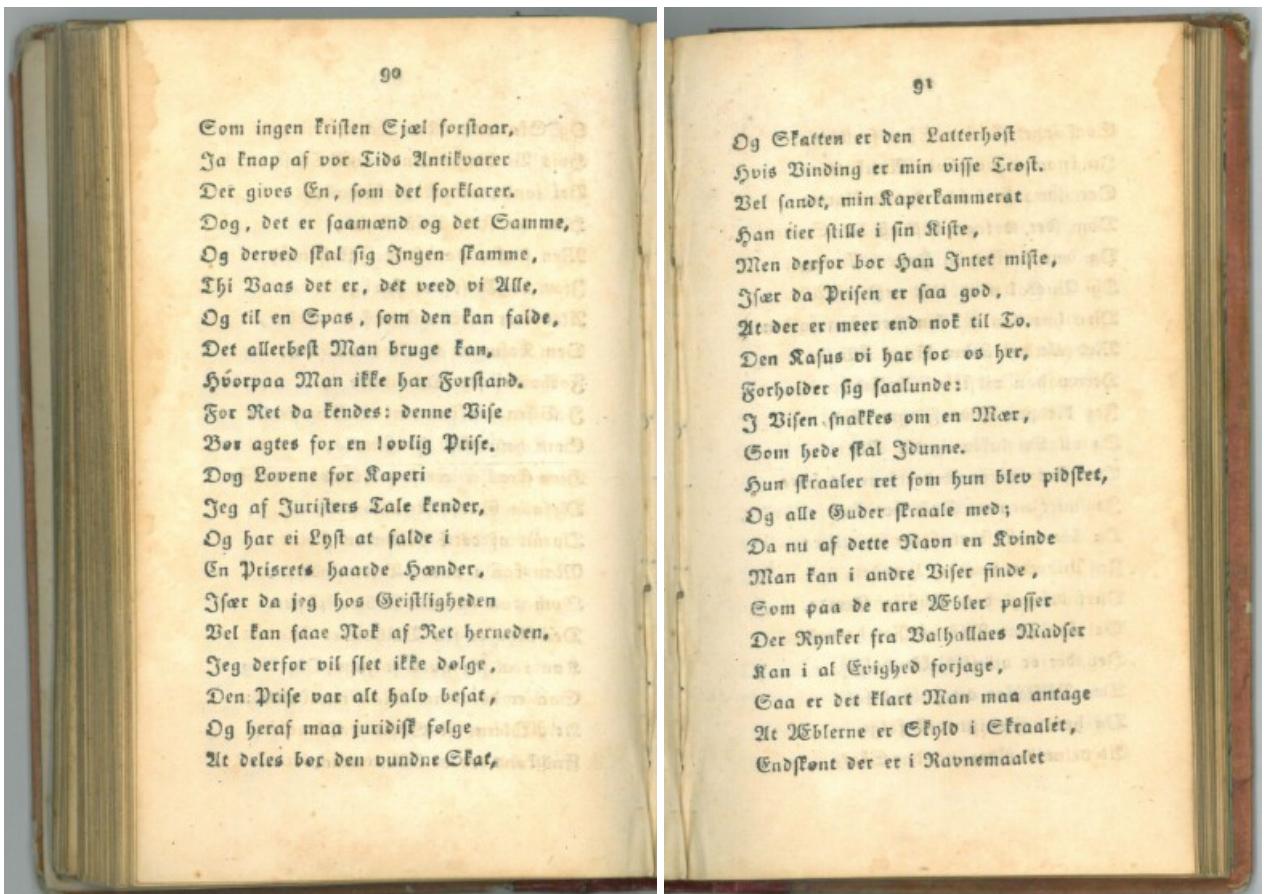
Var det ei evig Elam for os,
Da vores Kurs er saa forbandet,
At bruge saadant fremmed Gods
Naar i vor egen Dannerstat
Vi, har saa godt et Surrogat!
Af Dette og af andet Eligt,
Men kære Læser, Du kan se
Du ikke blot har Lov at le,
Men at det endog er din Pligt.
Dog, det er sandt, i Hæletiken,
Det høstede jeg ikke paa,
Man Alt med Frihed gøre maa,
Saa staar jeg da igen istikken,
Og hvor nødig end jeg vil,
Saa maa jeg dog vel nødes til
At røre ved den omme Byld,
Og med et Euk bekende:
Jeg skriver for min egen Elsyd.
Det visknok er et Bovespil,
Men naar Man taler til
Et Publikum, hvis Hoveddyd,

Jeg siger det med pakkotist Freyd,
Et stor og brat Medlidenhed,
Hormeget vores ei derved,
Da voer man at haabe,
Da voer jeg Dig at tilraabe:
Nu har jeg i saa lang en Lid
Med Nordan's Pak høvt Slæb og Slid,
Nu spørger jeg hver ørlig Mand,
Som har paa Verdoms Elid Forstand,
Vor det ei komme mig tilgode
At jeg har saadan maattet rode?
Hvorfor mon Herodotos skrev
Et Brævl om Elster og Sarmater,
Og de øgyptiske Krabater?
Mon ei fordi man sulde sige:
Den stakkels Mand har reist omkring
Med stor Besvær i mangt et Rige,
Og hørt en Mængde dumme Ting.
Hvorför, det maa jeg dog vel spørge,
Skrev vores . . . sine Skrifster,
Som før en Hvid ei Nyte stifter,

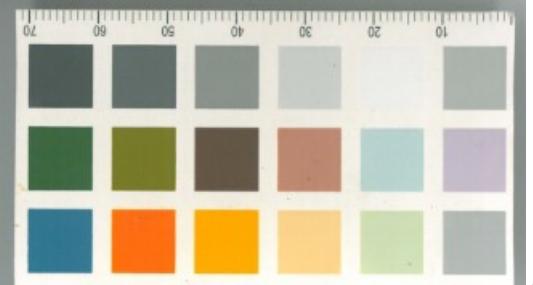

En Tøddel staat om Pørevelling,
Langt mindre om en Æblekælling.
Saavidt min lærde Kommentator.
Man seer, det genialste Blit
Var ene det jeg af ham skil,
Og En skal altid bryde Isen,
Men hvordan Blitket hængte sammen
Med alt det andet Vaas i Bisen,
Derom han vidste ei Besled,
Jeg det paa mine Finger veed,
Og vil Du lukke og dit Øre
Caa skal Du snart det faae at høre.
Ja snart — men straks det seer ei heller,
Du bie maa, mens jeg fortæller:
Jeg vil citere lidt.
Du studser, det er Dig en Gaade,
Da jeg har vist saa tit,
Det ikke er min Maade.
Det er Ulykken den,
Thi havde jeg icke
Citert, min Ven,

Da maa Du vide,
At baade Du og jeg og Flere
Var fri for Dette og for Mere —
Men det er Sagen, jeg citerte ikke,
Og derfor tagen ret Magister
Af Krus med mig vil drille,
Han sigter ganske bister:
Jeg er det ikke vord,
For jeg er ikke lerd.
Jeg ikke lerd, det maa jeg høre!
Det maatte selv en Sten jo være,
Og Du, min Læser, er jo ingen Sten.
Men Du var mere en det: en Hedning,
Hvis ej Du til min Eres Nedning
Lælod mig at citere lidt.

Nu Tak! nu er vi gode Venner,
Og nu i al Fortrolighed,
Som kan sig mellem Venner stikke:
(Men for Guds Skyld forraad mig ikke)
Jeg er i Grunden ikke lerd.

Men hvordan kan jeg da citere?
 Ja, seer Du vel, for Venstabs Skylde
 Jeg Dig vil aabenbaage Mere:
 Fra Verdens Skabelse til nu
 Var Attenhundrede og ti
 Der skrevet er en Hoben Skrester,
 Som umannerlig Mytte siester;
 Thi mange af dem staar der i:
 Det siger Povl, det siger Peer,
 Og ikke en Stavelse meer,
 Dem blade nu vi lærde i
 Og Ingen blader uden vi,
 Og det er et uskyldigt Knab,
 Som mange grumme lærde Mænd,
 For Du og jeg var godt, bedrev,
 Som dagligdags bedrives end,
 At tage sig en Flævesuld
 Af dette hersens Ruslomsnuske
 Og stro det neder under Kristen,
 Enhver maa grue, som det seer,
 Og gruer meer, jo meer han seer,

Og tenker: Kors! han som et Bøst
 I al sin Lid maa have læst.
 Det smogter os, og seer Du, Kære,
 Det er nu denne Åre
 Jeg her vil frøbe at opnaa,
 Men pas nu paa,
 Og luk nu op dit Øre!
 Saa skal Du faae at høre
 Hvad knap Du kunde vente,
 Og Edda ei fortjente.
 Som i de fleste Ting og ikke i de første,
 Et og i disse Vers Begyndelsen det
 Børste,
 Det Første er lidt høit, men synker nok
 med Tiden,
 Og Du skal faa at see, det bliver koe
 mist siden.

